

Skåraviken

en del av Hallbosjön,
fågelobservationer under
maj - juni 2010

Jan Gustafsson

Flygande grågäss.

Foto Thomas Larsson

Sammanfattning

Under år 2010 så har området kring Skåraviken studerats för att utröna vilka fåglar som funnits i anslutning och på de betade markerna runt vikens sydvästra del samt vid restaurerad mark nedanför Drögsta gård på den nordöstra sidan. Tyvärr så har området efter den snörika vintern 2009-2010 var översvämmat under hela inventeringsperioden maj och juni, så några direkta revirkarteringar har ej kunnat utföras.

Under perioden så har 43 arter noterats inom det syfte som upprättats, rapporteringen har skett via Artportalen Svalan.

Inom området så har flera intressanta arter noterats, rördrom, svarthakedopping, dubbelbeckasin, hornuggla och hämpling är några av dessa.

Ängshök, ad hona.
Foto Thomas Larsson

Inledning

Under våren 2010 skulle strandängarna vid sydvästra sidan av Skåraviken inventeras på häckande fåglar samt det restaurerade området nedanför Drögsta gård på den nordöstra sidan av viken. Tyvärr så har områdena ej kunnat inventeras på grund av högt vattenstånd i Hallbosjön och då även i Skåraviken, områden har alltså varit översvämmade från det att snösmältningen började till långt in i juni. De fåglar som normalt sett skulle häcka inom/på strandängarna har varit långt in på de angränsade åkermarkerna. Enbart en mindre yta på högre mark nedanför Hallbro i södra delen av området har inventerats. Noteringar har ändå gjorts av fågelobservationer vid besöken i området som har varit två i respektive månad maj och juni. Rapportering har varit i Artportalen Svalan inom ett syfte (Skåraviken, Länsstyrelsen Södermanland).

Noteringarna/inventeringarna har utförts av Jan Gustafsson på uppdrag av Naturvårdsenheten på Länsstyrelsen i Södermanland.

Steglits.

Foto Thomas Larsson

Områdespresentation

Området som noteringar är gjorda vid är de betade strandängarna som finns på Skåravikens sydvästra sida. Även ett område nedanför Drögsta gård på den nordöstra sidan är kontrollerad. Även detta område är betad mark, under detta år av hästar.

Inom området finns även några mindre skogsbeklädda kullar, vilka en del arter noterats ifrån.

*Trana, en vanlig art i området.
Foto Thomas Larsson*

Beskrivning

Skåraområdet

Lokalen som har det mesta, här kan du göra ett heldagsbesök vilken tid på året som helst. Lokalen är stor och innehåller många delar. Grunden är brukad mark med inslag av vattenområden och betade områden. För att få en överblick av områdets alla hörn så behöver man se det på en karta. Områdena som man besöker är ju framför allt Skåra viltvatten och Skåraviken, men även områdena runt Fyrsjö, Bärsta, Ene, Goglunda, Kjulsta mm har alltid något att bjuda på. Vill man så kan man även röra sig norrut i området utmed vägen mot Halla kyrka.

Givetvis har det setts en hel del ovanligt i detta enormt fina område genom tiderna. Under de senaste åren har man bl a sett följande arter: ägretthäger, brun glada, jaktfalk, dammsnäppa, tereksnäppa, amerikansk kricka mm.

Vinter (dec-feb)

Under vintern då det är snöfritt finner du numera övervintrande sädgäss, oftast flera hundra, och ibland upp mot 1500 ex. Här finns också alltid ett flertal övervintrande vråkar, både fjäll- och ormvråk. Ganska ofta finns det också tornfalk, blå kärrhök och givetvis havsörn i området. Av småfåglar så kan det röra sig större flockar av steglits, gulsparv mm. Stora flockar av björktrast, kaja och kråka finner man också i området.

Vår (mars-maj)

Under våren så kommer det att fylla på med alla möjliga arter av gäss, och nu kommer också tranorna. I vattenområdena finns det nu stora ansamlingar av kricka, bläsand, svarthakedopping och skrattmåsar mm. Nu finns det också en hel del rastande vadare utmed kanterna av framförallt Skåra viltvatten och nedanför Bollbacken vid Skåraviken.

Sommar (juni-juli)

Nu har de flesta häckande arterna fullt upp med att föda upp sina ungar. I området finner du skrattmåsar i hundratal, de flesta simandsarter har nu också ungar och grågässen finns överallt. Under de ljumma sommarnätterna kan man även besöka området för att lyssna efter de nattaktiva arterna, såsom rördrom, trastsångare, vaktel mm.

Höst (aug-nov)

Under hösten så fyller det på med rastande gäss och tranor, och nu kommer det också att finnas en hel del sträckande rovfåglar i området; många stannar till ett tag. Pilgrimsfalk finns årligen i området under hösten.

Vägbeskrivning

Stigtomta kyrka ligger i södra delen av samhället. Kommer man söderifrån på väg 52 från Nyköping så får man kyrkan på sin högra sida. Efter ytterligare några 100 m svänger man till vänster vid skylt Jönåker. Denna väg följer man genom samhället och över järnvägen och ytterligare ca 2 km. Där svänger man åt höger vid skylt Halla 12 km. Följ denna väg tills du kommer fram till en liten gul skylt Skåra 1 som pekar mot höger. Du är nu inne på den lilla smala grusvägen som går fram till Skåra gård. Utmed din högra sida får du snart nog syn på viltvattnet. Parkera vettigt på de fåtaliga p-möjligheter som finns utmed vägen och spana av viltvattnet. Åk sedan vidare på vägen mot gården och passera åt höger utmed granhäcken. Parkera efter gården på den iordninggjorda p-platsen där det också finns en informationstavla. Gå sedan tillbaka lite och vandra ut mot Skåraviken. Observera att du nu är inne i betade kohagar, så om du öppnar någon grind eller liknande så måste du ovillkorligen stänga densamma.

Om du inte svänger in mot Skåra utan fortsätter rakt fram så får du ett översvämmat område på din vänstra sida som kallas Goglundasvackan. Stanna gärna ute på vägen och skåda av området; här brukar det alltid finnas något intressant. Om du efter detta fortsätter framåt bör du vara uppmärksam hela tiden, för överallt i området så kan det finnas anledning att stanna till och kolla av fälten. Efter ett tag kommer du till en allé som går åt höger till Kjulsta. Stanna ute på den större vägen vid lämpliga platser och vandra in i allén så kommer du till stora områden där det finns mycket att se.

Givetvis finns det fler platser i hela det stora Skåraområdet som hyser fågel, så improvisera och stanna och spana av alla möjliga platser; alltid finns det något att vila ögonen på.

*Gulspurv.
Foto Thomas
Larsson*

Artredovisning

Inom syftet så har 43 arter noterats. I följande text så presenteras vilka det varit samt lite fakta om var de hållit till för en del.

Sångsvan rastar och översomrar med flertalet ex.

Grågås åtskilliga häckningar i området, samt översomringsområde får mångfallt mer.

Kanadagås enstaka rastande fåglar.

Bläsand sannolikt någon häckning och tämligen många rastande fåglar.

Snatterand sannolikt flera häckningar och flertalet rastande fåglar.

Gräsand sannolikt flera häckningar och flertalet rastande fåglar.

Skedand sannolikt någre häckningar och tämligen många rastande fåglar.

Brunand några häckande par, i Skåraviken samt i Skåra viltvatten.

Brunandshanen i Skåraviken.

Foto Thomas Larsson

Vigg fler par i området, häckning kan ej uteslutas

Svarthakedopping flera par går till häckning, i områdets viltvatten och översvämningar.

Rördrom hörs från Skåravikens vassar, ett till två ex.

Brun glada jagar över området, ett par häckar inom nära avstånd från Skåraviken.

Havsörn jagar över området, ett par häckar inom nära avstånd från Skåraviken.

Brun kärrhök flera par födosöker över området och sannolikt minst två häckande par i själva Skåraviken.

Ormvråk jagar över området, flera par häckar inom nära avstånd från Skåraviken.

Fiskgjuse jagar över området, flera par häckar inom nära avstånd från Skåraviken.

En av de lokala fiskgjusarna.

Foto Thomas Larsson

Sothöna flera par i området.

Trana flera par i området, och ytterligare mera fåglar som översomrar.

Strandskata ett revir kring Skåraviken.

Tofsvipa fler par. alla par detta år på åkermark som ej varit översvämmad.

Minst fem par vid Drögsta och minst fyra par söder om Hallbro.

Brushane rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Enkelbeckasin fler par i området. ända platsen med säkerställt revir var söder om Hallbro.

Dubbelbeckasin en spelande fågel på ängarna söder om Hallbro en majdag.

Svartsnäppa rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Rödbena ett revir vid Skåraviken.

Gluttsnäppa rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Skogssnäppa rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Grönbena rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Skrattmås många häckningar i Skåra viltvatten.

Skräntärna flertalet ex födosöker i området.

Skräntärna, en vanlig syn vid Skåraviken.

Foto Thomas Larsson

Hornuggla ett par häckar vid kullen vid Bollbacken, samt en spelande fågel nedanför Drögsta.

Sånglärka sjunger över området åkermark med flera individer.

Ängspiålrka rastande fåglar, samt revirfåglar vid Hallbro.

Sädesårla rastar under vårens flyttning med flertalet ex, samt några par i området i anslutning främst till bebyggelse.

Näktergal fler sjungande fåglar runt viken.

Buskskvätta revir söder om Hallbro, samt noterade fåglar på andra platser runt viken.

Rörsångare flera fåglar i vikens vassar.

Trastsångare ett revir i vassruggarna nedanför Bollbacken.

Törnsångare revir vid betade marken vid Drögsta.

Stare rastar under vårens flyttning med flertalet ex.

Pilfink finns i anslutning till bebyggelsen.

Hämpling revir nedanför Drögsta.

Sävspurv hörs med flera ex i vassarna.

Hornugglan jagar mellan Skåra gård och Bollbacken mitt på dagen.

Foto Thomas Larsson

Tack

Ett stort Tack till Thomas Larsson för bidrag med bilder till denna sammanställning.

Inventering och sammanställning utförd av Jan Gustafsson under 2010.